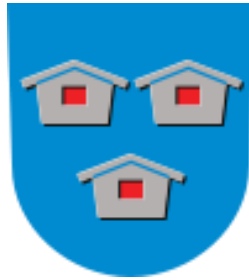

TYRNÄVÄN KUNTA

TURVALLISUUSSUUNNITELMA 2009 – 2012

Paikallinen turvallisuussuunnitelma
Turvallisuussuunnittelutyöryhmä
Henna Siitonen, Turvallisuusvalvoja
Joulukuu, 2008
Tyrvävä

SISÄLLYSLUETTELO

1. TURVALLISUUSSUUNNITELMAN TARKOITUS	3
1.1 Mihin turvallisuussuunnittelu perustuu?.....	3
2. TYRNÄVÄN KUNNAN TURVALLISUUDEN NYKYTILANNE	5
2.1 Turvallisuuskartoituksen tulokset.....	5
3. TURVALLISUUSSUUNNITTELUN TAVOITTEET	8
3.1. Turvallisuus	8
3.2 Tyrnävän kunnan turvallisuustyön tavoitteet	9
3.2.1 Sisäisen turvallisuuden ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden huomioiminen Tyrnävän kunnan turvallisuustyössä	10
3.2.2 Paikallisen turvallisuussuunnittelun ja -työn kehittäminen	10
3.2.3 Turvallisuusyhteistyön parantaminen.....	10
3.2.4 Koulutus ja osaamisen kehittäminen	11
3.2.5 Tapaturmien ja onnettomuuksien vähentäminen ja ehkäisy	12
3.2.6 Väkivallan ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy	12
3.2.7 Syrjäytymisen ehkäisy	12
3.2.8 Liikenneturvallisuuden parantaminen	13
3.2.9 Kuntalaisten turvallisuustietoisuuden lisääminen.....	13
4. TOIMENPITEET TURVALLISUUSTAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI	15
5. TURVALLISUUSTAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA VALVONTA	15

TYRNÄVÄN KUNNAN TURVALLISUUSTYÖ - TOIMINTASUUNNITELMA 2009 - 2012

1. TURVALLISUUSSUUNNITELMAN TARKOITUS

Turvallisuussuunnitelman tarkoituksena on kartoittaa kunnan turvallisuustilanne, tehdä tilanteen mukainen toimintasuunnitelma turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä parantamiseksi ja toteuttaa tietyllä aikavälillä turvallisuutta parantavia toimenpiteitä toimintasuunnitelman mukaisesti. Lisäksi turvallisuussuunnitelman toimintasuunnitelmaan sisältyy suunnitelma toteutuksen seurannasta ja seurannan toteutuksesta.

Turvallisuustyöllä pyritään takaamaan sekä kunnan oma, että kunnan alueella toimivien yritysten ja yhteisöjen toiminta ja toiminnan häiriöttömyys sekä kuntalaisten turvallisuus. Näin saadaan aikaan myös taloudellisia säästöjä kustannuksista, joita rikollinen toiminta tai onnettomuudet aiheuttavat. Samalla parannetaan myös alueen kilpailukykyä.

Tyrnävän kunta haluaa parantaa oman kuntansa ja kuntalaistensa turvallisuutta sekä tehdä oman osansa kansallisessa turvallisuustyössä. Tyrnävän kunnan tavoitteena on, että sen jokaisella asukkaalla on mahdollisuus turvalliseen elinympäristöön ja elämään.

1.1 Mihin turvallisuussuunnittelu perustuu?

Turvallisuussuunnitelman laatiminen perustuu valtioneuvoston periaatepäätökseen kansallisesta rikosentorjuntaohjelmasta (1999, Turvallisuustalkoot) sekä sisäisen turvallisuuden ohjelmiin Arjen turvaa (2004 – 2007) ja Turvallinen elämä jokaiselle (2008 - 2011). Uusi periaatepäätös sisäisen turvallisuuden ohjelmasta (Turvallinen elämä jokaiselle) hyväksyttiin 8.5.2008.

Kansallisen rikosentorjuntaohjelman tavoitteena on luoda yhteinen toimintapolitiikka rikollisuuden vähentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi. Toimintapolitiikka käsittää toimet, joilla vähennetään otollisia rikostilaisuuksia, ehkäistään joidenkin yksilöiden kehittymistä rikollisiksi sekä pyritään katkaisemaan jo alkanut rikosura. Erityistä huomiota kiinnitetään sellaisiin turvattomuutta aiheuttaviin rikoksiin, joita ihmiset voivat joutua kohtaamaan arkiympäristössään.

Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa päätettiin, että turvallisuussuunnittelua tulee laajentaa koskemaan kaikkia keskeisiä turvallisuusongelmia. Turvallisuussuunnittelun tulee kattaa kaikki keskeiset rikoslajit, toimenpiteet liikenneturvallisuuden parantamiseksi, onnettomuuksien ehkäisy sekä tarvittaessa muut turvallisuusuhat. Samassa yhteydessä valtioneuvosto linjasi, että turvallisuussuunnitteluun tulee entistä tiiviimmin kytkeä viranomaisten lisäksi myös järjestöt ja elinkeinoelämän edustajat.

Sisäisen turvallisuuden ohjelman yleisenä tavoitteena on, että Suomi on Euroopan turvallisimman maa vuonna 2015. Paikallisen turvallisuussuunnittelun osalta sisäisen turvallisuuden ohjelman tavoitteena on, että vuoden 2009 alussa työnsä aloittavat valtuustot käsittelevät turvallisuussuunnitelmat, jotka on laadittu annettujen ohjeiden mukaisesti.

2. TYRNÄVÄN KUNNAN TURVALLISUUDEN NYKYTILANNE

Turvallisuustyön tavoitteet määräytyvät paikallisella tasolla paikallisesti tehtävän toimintaympäristön ja väestön turvallisuustilanteen kartoituksen ja riskikartoituksen mukaan. Turvallisuustilanteen kartoituksen tuloksena löydetään turvallisuuden kannalta merkittävät ongelmat ja ilmiöt. Nämä otetaan turvallisuussuunnittelun kohteeksi ja liitetään turvallisuussuunnitelmaan.

Tyrnävän kunnan turvallisuuden nykytilanteen kartoituksessa on käytetty välineenä kuntalaisille suunnattua turvallisuuskyselyä. Yleinen turvallisuuskysely suunnattiin kaikille yli 16 – vuotiaalle tyrnäväläisille koko kunnan alueella. Kysely tehtiin verkkokyselynä. Yleisen verkkokyselyn lisäksi yli 65 – vuotiaista kuntalaisista otettiin otanta, joille kysely lähetettiin postitse paperiversiona. Näin mahdollistettiin myös vanhemman väestön osallistuminen turvallisuuskyselyyn. Lisäksi yleisen kyselyn rinnalla tehtiin erikseen koululaisille suunnattu verkkokysely turvallisuuteen liittyen. Koululaisista 5. – 6.-luokkalaiset sekä 7.- 9.-luokkalaiset vastasivat kyselyyn kouluissa opettajan ohjeistuksella.

Turvallisuustilanteen kartoittamisessa on käytetty myös poliisin tilastoja Tyrnävän kunnan alueella esiintyneestä rikollisuudesta ja tapahtuneista hälytyksistä. Liikenneturvan, liikennevakuutuskeskuksen ja tilastokeskuksen tilastojen sekä Tyrnävän kunnan liikenneturvallisuustyön koulutus-, valistus-, ja tiedotussuunnitelman avulla on pyritty lisäksi kartoittamaan liikenneturvallisuuden tilannetta Tyrnävällä. Pelastustoimen tilastoja Tyrnävän kunnan alueella tapahtuneista tulipaloista ja muista pelastustoimen tehtävistä ei ole huomioitu vielä tässä suunnitelmassa. Pelastuslaitoksella oli turvallisuustilanteen kartoitusvaiheessa kesken sen oma kartoitus pelastuslaitoksen tehtävistä eikä sitä ehditty saada kunnan käyttöön.

2.1 Turvallisuuskartoituksen tulokset

Yleisen verkkokyselyn tuloksena saatiin selville muutamia selviä turvallisuusepäkohtia, joihin kuntalaiset erityisesti olivat kiinnittäneet huomiota. Kyselyyn vastanneet huomioivat erityisesti *liikenneturvallisuuteen* liittyviä asioita. Suurimpina huolenaiheita olivat

ylinopeudet, etenkin taajama-alueilla, katujen valaistus ja kevyenliikenteen väylien kunto tai puuttuminen joiltakin osuuksilta sekä joidenkin tieosuuksien kunto ja kunnossapito.

Koululaisille suunnatusta kyselystä saatiin selville joitakin turvallisuuden alueita, joihin nuoret toivovat parannusta. Yleisesti kyselyssä otettiin kantaa kevyenliikenteen väylien kuntoon ja valaistukseen, julkisten tilojen ja alueiden valvontaan, juopotteluun ja ilkivaltaan. *Koulukiusaamiseen* liittyvistä kysymyksistä voidaan lisäksi päätellä, että kiusaamista on yleisesti ottaen melko vähän, mutta kiusatuista puolet eivät koskaan kerro kiusaamisesta kenellekään saadakseen apua tilanteeseen. Lisäksi puolet kiusaamisesta kertoneista kokevat etteivät saaneet tarpeeksi apua tilanteeseen. Koululaisten kyselystä ilmeni myös tarve hätänumeroasioiden kertaamiselle ja koulujen poistumisharjoitusten järjestämiselle.

65 – 74 – vuotiaille ja 75 vuotta täyttäneille lähetettyjen kyselyjen vastauksista ei noussut esiin niin paljon asioita kuin em. kyselyistä. Vastauksista ilmeni kuitenkin tarve *hätänumeroasioiden kertaamiselle*, toive terveystalouden saatavuuden parantamisesta sekä julkisten paikkojen valvonnan lisäämisestä.

Paloturvallisuusasiat tuntuvat olevan kyselyn perusteella varsin hyvällä tolalla. Vain hyvin harvalla ei ole kotonaan palovaroitinta ja suurimmalla osalla oli kotonaan myös jokin alkusammutusväline. Tosin palovaroittimen tarkastusväli oli hieman liian pitkä.

Yleistä turvattomuuden tunnetta on hyvin vähän. Kaikista kyselyyn vastanneista vain muutamat yksilöt tunsivat olonsa usein turvattomaksi riippumatta alueesta tai paikasta. Pieni osa kyselyihin vastanneista tunsivat olonsa turvattomaksi jollain tietyllä alueella.

Tyrnävän kunnassa on *jonkin verran syrjäytymistä* ja syrjäytymisen vaarassa olevia. Suhteellisen usea tuntee ainakin jonkun syrjäytymisen vaarassa olevan tai jo syrjäytyneen tyrnäväläisen henkilön. *Lähisuhte- ja perheväkivaltaa ilmenee* myös Tyrnävällä jonkin verran. Väkivaltaa näkemään joutuneita on jonkin verran enemmän kuin väkivaltaa kokemaan joutuneita.

Rikollisuutta ja järjestyshäiriöitä pidetään yleisesti ottaen pieninä turvallisuusriskeinä Tyrnävällä. Poliisin tilastot kuitenkin antavat hieman erilaisen kuvan Tyrnävän alueen

rikollisuustilanteesta. Tyrnävän *rikollisuustilanne ei ole mitenkään erityisen huono tai hyvä*. Mutta rikosten määrä on ollut kasvussa viime vuosina. Vuonna 2006 poliisille ilmoitettuja rikoksia Tyrnävän kunnan alueella oli kaiken kaikkiaan 864 kappaletta ja vuonna 2007 kaikkia rikoksia yhteensä oli 978. Vuoden 2008 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana rikoksia oli ehtinyt kertyä 192 kappaletta. Näissä luvuissa on mukana kaikki rikoslakirikokset, alkoholirikokset, liikenne rikkomukset ja muut rikokset Tyrnävän kunnan alueella. Liikenne rikkomukset kattavat yksinään näistä luvuista noin puolet. *On muistettava myös se, että tilastoissa on vain poliisin tietoon tullut rikollisuus*. Rikollisuustilanteen arvioinnissa on hyvä huomioida myös se, että käytettävissä oli vain muutaman edellisen vuoden tilastot, joten pitkän aikavälin kehitystä on vaikea arvioida.

Kyselystä ilmeni myös se, että *kuntalaisten ilmoitusalttius rikoksista on huono*. Noin puolet rikoksen kohteeksi joutuneista ei ole ilmoittanut tapahtuneesta rikoksesta poliisille. Tästä voidaan päätellä, että piilorikollisuuden määrä Tyrnävällä on suhteellisen suuri.

Lisäksi Tyrnävän katuturvallisuusindeksi kertoo, että Tyrnävällä *ei ole enää niin turvallista kuin aikaisemmin on ollut*. Toisaalta turvallisuus on nyt parempi kuin 2000-luvun alussa. Katuturvallisuusindeksi on ryöstöjen, törkeiden ryöstöjen, törkeiden pahoinpitelyjen, pahoinpitelyjen ja lievien pahoinpitelyjen, vahingontekojen, törkeiden vahingontekojen, ratti- ja liikennejuopumusten painotetun lukumäärän suhde väestön määrään. Mitä suurempi luku on verrattuna vuoden 1999 arvoon, sitä turvallisempaa alueella on.

(arvo vuonna 1999 = 204,74; vuonna 1997 = 223,93; vuonna 2000 = 112,15; vuonna 2005 = 138,00; vuonna 2006 = 199,92; vuonna 2007 = 186,76)

Kaiken kaikkiaan *kuntalaiset mieltävät Tyrnävän turvallisiksi kunnaksi*, mutta parannettavaa toki löytyy. Syrjäytymisen, perhe- ja lähisuhdeväkivallan, rikollisuuden, tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisy ja vähentäminen ovat tärkeitä tavoitteita. Lisäksi liikenneturvallisuuden parantaminen ja varautuminen sekä kiinteistökohtainen pelastussuunnittelu ovat olennaisia asioita turvallisuuden ylläpitämisessä.

3. TURVALLISUUSUUNNITTELUN TAVOITTEET

Kunnassa turvallisuustyön tarkoituksena on turvallisen elinympäristön luominen ja ylläpito. Tämä tarkoittaa sellaisen olotilan saavuttamista, jossa kunnan asukkaiden ja kunnan alueella toimivien yritysten ja yhteisöjen sekä kunnan oman toiminnan turvallisuusriskit ovat pienimmillään ja ilkivallan, rikollisuuden, vahinkojen sekä onnettomuuksien ennaltaehkäisy on tehokasta.

Turvallisuustyön tavoitteena on ylläpitää ja parantaa paikallista turvallisuutta vähentämällä ja ennalta ehkäisemällä rikoksia, häiriöitä ja onnettomuuksia sekä niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Yhtenä tärkeänä keinona tavoitteen saavuttamiseksi on turvallisuussuunnittelu.

3.1. Turvallisuus

Turvallisuus on laaja käsite. Turvallisuus ja turvallisuuden tunne ovat asioita, jotka jokainen ihminen kokee hieman eri tavalla ja niihin vaikuttavat lukuisat asiat. Hyvä turvallisuus syntyy yleisesti useiden eri tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Turvallisuutta edistävät koti-, asuin- ja työympäristö, toimivat peruspalvelut, hyvin suunniteltu liikenneympäristö ja avun saanti silloin, kun sitä tarvitaan sekä varmuus siitä, että rikoksiin syyllistyneet joutuvat vastuuseen teoistaan. Osa turvallista ympäristöä on myös varautuminen erilaisiin normaaliajan poikkeus- ja häiriötilanteisiin sekä suuronnettomuuksiin.

Kunnalle turvallisuus merkitsee lisäksi kilpailuetua. Turvallisen kunnan on helpompi houkutella asukkaita ja yritystoimintaa alueelleen kuin kunnan, joka joutuu julkisuuteen onnettomuuksien ja rikosten seurauksena. Onnettomuuksien ja rikosten ennalta estävän työn merkitystä lisää myös se, että kerran menetetty hyvä maine on vaikea hankkia takaisin.

Turvallisuuden ylläpitämisessä ja edistämisessä painottuu entistä enemmän ennalta estävä toiminta. Ennalta estävässä työssä asioihin pyritään vaikuttamaan mahdollisimman

varhaisessa vaiheessa. Tämä tarkoittaa turvallisuusasioiden laaja-alaista huomioimista jo suunnitteluvaiheessa, esimerkiksi asunto- ja yhdyskuntasuunnittelussa sekä liikennesuunnittelussa. Paikallinen turvallisuussuunnittelu on väline ennalta ehkäisevän työn lisäämiseksi ja edelleen kehittämiseksi.

3.2 Tyrnävän kunnan turvallisuustyön tavoitteet

Tyrnävän kunnan turvallisuussuunnitelma laaditaan yhdelle valtuustokaudelle kerrallaan. Turvallisuussuunnitelma valmistellaan niin, että uusi kunnanvaltuusto voi käsitellä ja vahvistaa sen heti valtuustokautensa alussa. Valtuustokauden aikana pyritään saavuttamaan asetetut tavoitteet.

Kansallinen sisäisen turvallisuuden ohjelma antaa suuntaviivoja Tyrnävän kunnan turvallisuustyölle ja kunta haluaa olla mukana kehittämässä kansallista turvallisuutta. Tyrnävän kunnan turvallisuustyön tavoitteet on kuitenkin asetettu Tyrnävän paikallisen turvallisuustilanteen mukaan.

Tyrnävän kunnan turvallisuustyön tavoitteet vuosille 2009 - 2012 ovat:

- Paikallisen turvallisuussuunnittelun ja -työn kehittäminen toimivaksi kokonaisuudeksi
- Turvallisuusyhteistyön luominen ja parantaminen Tyrnävän kunnan alueella toimivien yritysten, järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä eri viranomaistahojen kanssa.
- Koulutus ja osaamisen kehittäminen
- Kodin, vapaa-ajan ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen
- Väkivallan, perhe- ja lähisuhdeväkivallan ennalta ehkäisevä työ sekä em. jo kokemaan joutuneiden tuki- ja auttamistoimenpiteiden parantaminen
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Liikenneturvallisuuden parantaminen
- Kuntalaisten turvallisuustietoisuuden parantaminen, kiinnostuksen lisääminen sekä yhteistyön parantaminen

3.2.1 Sisäisen turvallisuuden ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden huomioiminen Tyrnävän kunnan turvallisuustyössä

Sisäisen turvallisuuden ohjelma antaa yhteisiä tavoitteita sisäisen turvallisuuden parantamiselle. Tyrnävän kunta ottaa turvallisuustyössään huomioon nämä yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä toteuttaa niitä omalta osaltaan paikallisen turvallisuustilanteen puitteissa.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu on sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanoa paikallisella tasolla, jossa kansalliset tavoitteet sovitetaan yhteen paikallisen turvallisuustilanteen analyysin tuottaman tiedon kanssa.

3.2.2 Paikallisen turvallisuussuunnittelun ja -työn kehittäminen

Tyrnävän kunnan yksi tärkeimmistä tavoitteista on luoda toimiva järjestelmä turvallisuustyölle. Turvallisuussuunnittelusta pyritään tekemään toimiva ja luonteva osa kunnan toimintaa niin, että turvallisuussuunnitelma saadaan toimimaan käytännössä eikä se jää vain yhdeksi paperiksi pöytälaatikkoon. Tavoite on saada turvallisuustyö osaksi normaalia toimintaa. Kun työ tehdään alusta asti kunnolla ja tunnollisesti, on sitä helppo jatkaa tulevaisuudessa luontevasti. Turvallisuustyön kehittämisen tavoitteena on luoda pysyvä turvallisuuskulttuuri.

Paikallinen turvallisuustyö on kokonaisturvallisuuden parantamista. Kokonaisturvallisuuteen kuuluu kaikki arjen turvallisuudesta poikkeusolojen ja suuronnettomuuksien varautumiseen.

3.2.3 Turvallisuusyhteistyön parantaminen

Turvallisuussuunnittelussa yhteistyö on tärkeä keino, ja tämä edesauttaa turvallisuuteen liittyvien asioiden tarkastelua kokonaisuutena. Käytännön tekemisen tasolla yhteistyön tavoitteena on saavuttaa tilanne, jossa eri alojen asiantuntijat työskentelevät yhdessä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi.

Ihmisiin ja yrityksiin kohdistuvien häiriöiden, onnettomuuksien ja rikosten ennalta estäminen edellyttää laajaa yhteistyötä. Toimivaa ja jatkuvaa yhteistyötä tulee olla eri sektoreiden ja toimijoiden välillä. *Toimiva yhteistyö edellyttää säännöllisyyttä, pysyvyyttä ja yhteisiä toimintamalleja, jotka ovat kaikkien työhön osallistuvien tiedossa.* Lisäksi yhteistyön muuttaminen käytännön toiminnaksi edellyttää, että se liittyy eri toimijoiden strategiseen johtamiseen ja ohjaamiseen sekä toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Turvallisuussuunnittelua ja turvallisuustyötä ei tule katsoa turvallisuussuunnitteluun osallistuvien henkilöiden ”ylimääräiseksi” työkse, vaan kiinteäksi osaksi heidän perustehtäväänsä. *Turvallisuustyön tulee olla automaattisesti osa jokapäiväistä toimintaa.*

Yhteistyö tulee luoda sellaiseksi, että kaikki osapuolet ovat turvallisuustyössä tasavertaisia keskenään eikä yksi taho johda tai dominoi koko turvallisuustyöhön ja – suunnitteluun osallistuvaa ryhmää. Jokaisella turvallisuustyöhön osallistuvalla tulee olla yhtäläinen mahdollisuus vaikuttaa päätöksen tekoon ja toiminnan etenemiseen. Asioista päätetään yhdessä. Tarkoituksena on luoda vankka luottamus ja kunnioitus eri tahojen välille, jotta turvallisuusyhteistyö sujuisi mahdollisimman luontevasti ja kaikkien yhteisen edun mukaisesti.

3.2.4 Koulutus ja osaamisen kehittäminen

Tavoitteena on nostaa turvallisuusosaamisen tasoa. Osaamisen ylläpitäminen on jatkuva haaste. Koulutuksen ja osaamisen kehittämisellä tuetaan kokonaisturvallisuuden säilymistä pitämällä huoli siitä, että turvallisuustyötä tekevät ovat ajantasalla ja ammattitaitoisia. Eri aloilla täytyy olla valmius tunnistaa riskejä ja tarvittaessa puuttua niihin. Lisäksi ammattitaitoisten tahojen on helpompi auttaa apua tarvitsevia tilanteen sitä vaatiessa sekä hoitaa valistustyötä.

Koulutuksella ja osaamisen kehittämisellä voidaan parantaa aikuisten ja lasten valmiuksia suojata itseään ja lähiympäristöään. Samoin koulutuksella voidaan varmistaa se, että eri tahot saavat kokonaisnäkemyksen ja perusvalmiudet huolehtia turvallisuuden edistämisestä.

3.2.5 Tapaturmien ja onnettomuuksien vähentäminen ja ehkäisy

Tyrnävän kunnan turvallisuustyön tavoitteena on ehkäistä tapaturmia sekä vähentää niiden määrää lisäämällä yleistä turvallisuutta. Tapaturmia voidaan ehkäistä esimerkiksi puuttamalla kiinteistöjen ja ympäristön turvallisuuteen. Tavoitteena on kodin, vapaa-ajan ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen.

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat ovat keskeinen kansanterveysongelma Suomessa. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien osuus on kolme neljäsosaa kaikista tapaturmista. Useissa kansainvälisissäkin vertailuissa Suomen tapaturmatilanne näyttää huolestuttavalta. Eikä paikallisessa turvallisuusarvioinnissakaan tapaturmatilanne ollut hyvä.

3.2.6 Väkivallan ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Keskeisimpiä tavoitteita väkivallan ehkäisyssä ovat väkivallan uhrin tunnistaminen entistä paremmin, palvelujen kattavampi saatavuus sekä väkivallan uhrin tunnistamisessa ja auttamisessa olevien osaamisen kehittäminen. On tärkeää, että väkivaltaan puututaan ennakoivasti ja että uhri saa asianmukaista ja oikea-aikaista apua.

Pahoinpitelyjen määrä on kasvanut tasaisesti koko Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Lisäksi väkivalta on vakava ongelma, jonka vähäiseenkin määrään tulee puuttua. Myös Tyrnävän kunnassa ilmenee väkivaltaa niin turvallisuuskyselyn kuin poliisin tilastojenkin perusteella.

3.2.7 Syrjäytymisen ehkäisy

Tavoite on vähentää syrjäytymistä ja mahdollistaa ammattitaitoisen avun saanti jo syrjäytyneille. Syrjäytymisen ehkäisyn kannalta erittäin tärkeää on eri alojen ja järjestöjen ja yhteisöjen välinen *yhteistyö*. Syrjäytymisen ennalta ehkäisy ja syrjäytymiskierteen katkaisu edellyttää usean eri toimijan yhtäaikaista toimia ja varhaista puuttumista. Tärkeitä toimintoja syrjäytymisen ehkäisyn kannalta ovat ehkäisevä sosiaalityö, varhainen

puuttuminen lasten ja nuorten ongelmiin sekä terveystalveluiden ja päihdepalveluiden saatavuus.

Syrjäytymisen ehkäisyyn liittyy myös harvaan asuttujen alueiden turvallisuus, etenkin palveluiden saatavuus. Haja-asutusalueidenkin turvallisuus ja palveluiden saatavuus on taattava. Kylätoiminnalla on tärkeä tehtävä turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen ylläpitämisessä. Järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan merkitys korostuu harvaan asutuilla alueilla.

3.2.8 Liikenneturvallisuuden parantaminen

Liikenneturvallisuuden parantamiseen kuuluu yleisenä tavoitteena liikenneonnettomuuksien määrän vähentäminen ja niiden vakavuuden lieventäminen. Lisäksi liikennenympäristön tulee olla viihtyisä, ehkäistä riskien ottamista ja rohkaista turvalliseen liikkumiseen ja liikennekäyttäytymiseen. Liikenneturvallisuus nitoutuu olennaisesti yhteen vapaa-ajan turvallisuuden kanssa.

Liikenne on suuri turvallisuustekijä nykyaikana. Tieliikenneonnettomuuksia tapahtuu vuosittain Suomessa yli 100 000. Näissä onnettomuuksissa kuolee vuosittain noin 400 ja loukkaantuu lähes 8 500 ihmistä. Paikallisessa turvallisuustilanteen arvioinnissa nousi myös vankasti esille liikenneturvallisuus ja sen merkitys kuntalaisille.

3.2.9 Kuntalaisten turvallisuustietoisuuden lisääminen

Turvallisuustyön tavoitteena on saada kuntalaiset kiinnostumaan omasta ja lähiympäristönsä turvallisuudesta sekä parantaa kuntalaisten tietoisuutta turvallisuuteen liittyvistä asioista. Yleisturvallisuutta parannetaan kaikkien yhteistyöllä ja yhteisellä välittämällä.

Turvallisuuteen vaikuttavia toimijoita on paljon. Kunnalla on tärkeä tehtävä perustalvelujen tuottajana. Valtion viranomaisista poliisi on näkyvin turvallisuustalveluiden tuottaja. *Turvallisuuden kannalta tärkeä tekijä on kuitenkin ihminen itse. Kaikki vaikuttavat itse*

toiminnallaan ja valinnoillaan omaan ja lähiympäristönsä turvallisuuteen. Toiminnan ja valintojen pohjaksi täytyy olla tarjolla riittävästi tietoa riskeistä ja niiden poistamisesta. Tämän tiedon levittämisessä viranomais- ja järjestötoiminnalla on merkittävä tehtävä.

4. TOIMENPITEET TURVALLISUUSTAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI

Jotta turvallisuustavoitteet toteutuisivat, on nimettävä konkreettisia toimenpiteitä. Toimenpiteet nimetään, niille luodaan aikataulu sekä asetetaan vastuutahot tai henkilöt. Toimenpiteet ja niiden toteutus käsitellään toimintasuunnitelmassa.

5. TURVALLISUUSTAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA VALVONTA

Jotta kaikki turvallisuussuunnittelussa ja toimintasuunnitelmissa asetetut tavoitteet voitaisiin saavuttaa, on asetettava selkeät seurantamenetelmät ja vastuut. Turvallisuustyötä tulee kartoittaa ja edistää tarkastelemalla säännöllisin väliajoin työn etenemistä. Jos työn etenemisessä tai aikatauluissa huomataan puutteita, on niihin puututtava. Turvallisuustyöhön tehdään ns. välitappeja, jolloin kartoitetaan missä turvallisuustyön vaiheessa ollaan menossa, pysytäänkö aikataulussa ja pysähdytään miettimään voidaanko työn etenemistä ja laatua parantaa joillakin lisätoimenpiteillä. Seurannan ja valvonnan tulee olla säännöllistä ja joustavaa, mutta tiukkaa.

Seurannassa on hyvä käyttää apuna vuosittain laadittavaa toimintasuunnitelmaa. Toimintasuunnitelmasta löytyy seuraavan vuoden tavoitteet ja aikataulut sekä vastuut ja tietyt toimenpiteet.

Tarkemmat toimenpiteet toteutuksen seurannasta ja seurannan toteutuksesta nimetään toimintasuunnitelmassa.

Turvallisuussuunnittelutyöryhmän jäsenet:

Tuomas Lohi, Sivistysjohtaja / Kunnanjohtaja (1.12.2008 siirtyi kunnanjohtajan virkaan)

Eeva Vanhanen, Hallintojohtaja

Tuula Marttinen, Talousjohtaja

Margit Päätaalo, Sosiaalijohtaja

Simo Pöllänen, Tekninen johtaja

Veli-Matti Hietikko, Nuoriso- ja raittiussihteeri

Henna Siitonen, Turvallisuusvalvoja

Veli-Matti Hiekkataipale, Apulaispalopäällikkö

Tarmo Kangastalo, Komisario

Turvallisuussuunnittelutyöryhmän väliaikaisena jäsenenä toiminut turvallisuusvalvoja Henna Siitonen poistuu työryhmästä vuoden 2009 alusta työsuhteen määräaikaisuuden vuoksi.

Lähteitä:

- Sisäisen turvallisuuden ohjelma – Arjen turvaa 2004
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma – Turvallinen elämä jokaiselle 2008
- Paikallisen turvallisuussuunnittelun tilannekatsaus 2008
- Tyrnävän kunnan turvallisuuskysely
- Poliisin tilastot – Poliisille ilmoitetut rikokset Tyrnävän kunnassa 2006, 2007 ja 2008 sekä katuturvallisuusindeksi 1997 – 2007
- Rikoksentorjunta ideakirjanen
- Liikennevahinkotilastot 2003, 2004, 2005, 2006 ja 2007
- Tieliikenneonnettomuustilastot 2005, 2006, 2007 ja 2008 (tammikuu – lokakuu)

TYRNÄVÄN KUNNAN TURVALLISUUSTYÖ
TOIMINTASUUNNITELMA 2009 – 2012

SISÄLTÖ

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TURVALLISUUDEN PARANTAMISEKSI.....	3
1. PAIKALLISEN TURVALLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN	3
1.1 Turvallisuusosaamisen kehittäminen.....	3
1.2 Pelastussuunnittelu ja valmiussuunnittelu	4
1.3 Turvallisuusyhteistyön parantaminen	5
2. LIIKENNETURVALLISUUS	8
3. PERHE- JA LÄHISUHDEVÄKIVALTA	9
4. ARJEN TURVALLISUUS; VÄKIVALTA, KIUSAAMINEN, SYRJÄYTYMINEN, ONNETTOMUUDET JA TAPATURMAT.....	10
4.1 Väkivallan ehkäisy.....	10
4.2 Koulukiusaaminen ja siihen puuttuminen	10
4.3 Syrjäytymisen ehkäisy.....	11
4.4 Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisy	12
TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN SEURANTA.....	13
TYRNÄVÄN KUNNAN TURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2009 – 2012 (taulukko).....	16

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TURVALLISUUDEN PARANTAMISEKSI

Turvallisuustyö on osa kunnan normaalia toimintaa. Se tukee kunnan elinkeinotoiminnan ja elinympäristön kehittämistä sekä kunnan tulostavoitteita. Käytännön turvallisuustyö on osa kunnan kaikkien toimialojen työtä. Jokaisella toimialalla on erityispiirteitä, jotka vaikuttavat siihen, miten käytännössä turvallisuustyötä tehdään. Lisäksi turvallisuustyö on yhteistyötä kunnan ja kunnan ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Turvallisuustyö on ennalta ehkäisevää toimintaa onnettomuuksien, vaaratilanteiden, rikollisen toiminnan sekä muun turvallisuutta heikentävän toiminnan torjumiseksi sekä toimintavalmiuksien luomiseksi näiden tilanteiden varalta.

1. PAIKALLISEN TURVALLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN

Turvallisuustyön yksi tärkeimmistä tavoitteista on luoda toimiva järjestelmä turvallisuustyön tekemiselle käytännössä. Turvallisuustyöstä pyritään tekemään toimiva ja luonteva osa kunnan toimintaa niin, että se muodostuu osaksi normaalia, jokapäiväistä toimintaa (turvallisuuskulttuuri).

1.1 Turvallisuusosaamisen kehittäminen

Turvallisuustyön kehittämisen ja parantamisen kannalta on erittäin tärkeää, että turvallisuustyössä mukana olevat tuntevat vastuunsa ja tehtävänsä. Turvallisuustyö etenee vain, jos esimiestasolla on tietoa, taitoa ja sitoutumista viedä asioita eteenpäin. Turvallisuustyö tulee siis aloittaa esimiestason perehdyttämisestä turvallisuustyöhön. Turvallisuustyön edellytys on, että johto sitoutuu turvallisuustyön tekemiseen. Organisaation kannalta on tärkeää luoda pysyvä turvallisuuskulttuuri.

Toimenpiteet esimiestason turvallisuusosaamisen kehittämiseksi:

- Turvallisuusseminaari esimiehille;

- Tyrnävän turvallisuustyö, turvallisuustyön merkitys, esimiesten merkitys turvallisuustyössä, koulutuksen tarve, yhteistyön merkitys jne.
- Esimiehille järjestetään koulutusta ja harjoituksia turvallisuusasioiden tiimoilta tarpeen vaatimassa laajuudessa
- Tavoitteena on parantaa eri tahojen välistä yhteistyötä osaamisen ja tiedon saannin parantamiseksi

Toimenpiteet muun turvallisuusosaamisen parantamiseksi:

- Järjestetään koulutusta turvallisuustyössä mukana oleville tehtävän mukaan
- Parannetaan eri tahojen asiantuntijaryhmien koulutusta eri tilanteiden varalle
- Opettajien ym. opetusta antavien turvallisuusosaamisen parantaminen, jotta opetukseen osallistuvilla on mahdollista saada oikeaa tietoa asioista
 - liikenneturvallisuus, läheisväkivalta, nettigrooming jne.

1.2 Pelastussuunnittelu ja valmiussuunnittelu

Pelastussuunnittelu on tärkeä osa turvallisuustyötä. Kiinteistökohtaisilla pelastussuunnitelmissa on olennainen osa omatoimisessa varautumisessa ja turvallisuuden ylläpitämisessä sekä toiminnan jatkumisessa poikkeusoloissa. Pelastussuunnitelmat laaditaan kunkin kiinteistön ja toimijan omaan käyttöön, mutta jos varautuminen on joka paikassa onnistunutta, parantaa se koko kunnan kokonaisturvallisuutta.

Pelastussuunnittelulla varaudutaan mahdollisiin poikkeamiin normaalitilassa sekä poikkeusoloihin ja siksi sen merkitystä tulee korostaa. On tärkeää tietää etukäteen mitä missäkin tilanteessa tulee tehdä; vaaratilanteessa ei enää ehditä miettiä vaan silloin tulee toimia. Tämän vuoksi kaikki kiinteistössä toimivat on koulutettava pelastussuunnitelman sisältöön.

Erittäin tärkeä asia on myös koko kunnan valmiussuunnittelu, jonka tarkoituksena on koota kunnan ja sen eri toimialojen henkilöstö- ja materiaaliressit sekä näin kohottaa kunnan valmiutta normaaliajan suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varalta. Valmiussuunnittelu

takaa sen, että toimia voidaan jatkaa myös poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelmaan on kerätty tiedot poikkeusoloissa toimimisesta.

Toimenpiteet pelastussuunnitelmien ajantasaistamiselle ja lainmukaisuudelle:

- Tyrnävän yleisen turvallisuuden sekä kiinteistökohtaisen turvallisuuden parantamisen kannalta edellytetään, että vähintäänkin jokaisessa lain mukaan pelastussuunnitteluelvoitteisessa kiinteistössä tulee olla ajantasainen ja kattava pelastussuunnitelma.
- Pelastussuunnitelma on koulutettava kiinteistön henkilökunnalle tai asukkaille ja koulutuksista on pidettävä kirjaa.
- Päivitetyt pelastussuunnitelmat on toimitettava joka vuosi sovituille taholle tiettyyn päivämäärään mennessä (kunta ja pelastuslaitos)
- Jotta pelastussuunnitelmat ja –suunnittelu olisi kattavaa, järjestetään turvallisuusorganisaatioihin kuuluville ja pelastussuunnitelmien päivittämisestä vastaaville asianmukaista koulutusta
- Järjestetään asianmukaista koulutusta turvallisuusorganisaatioiden jäsenille
- eri tahojen välisen yhteistyön parantaminen pelastussuunnittelun laadun takaamiseksi

Toimenpiteet valmiussuunnitelman päivittämiselle:

- Tyrnävän kunnassa on valmiussuunnitelma → päivitys ajan tasalle
 - o Eri toimialojen valmiussuunnitelmien päivittäminen, henkilövarauksien päivittäminen → Liittäminen koko kunnan valmiussuunnitelmaan
- Poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Samalla merkitään yhteenvetolehdelle kunkin osion vastuhenkilö ja päiväys milloin tarkistukset on tehty.

1.3 Turvallisuusyhteistyön parantaminen

Yhteistyö on tärkeä keino turvallisuustyössä. Yhteistyö edesauttaa turvallisuuteen liittyvien asioiden tarkastelua kokonaisuutena. Eri toimijoiden aktiivinen osallistuminen

turvallisuustyöhön edistää myös kuntalaisten aktiivista osallistumista oman ja lähiympäristönsä turvallisuuden vahvistamiseen.

Hyvä yhteistyö tuo esille laajemmasti turvallisuusongelmia ja –riskejä sekä myös positiivisia asioita. Eri tahoilla, järjestöillä ja yrityksillä ym. on myös hyvin paljon erilaista ammattitaitoa ja – tietoa, joka on hyödyllistä turvallisuustyön kannalta. Turvallisuustyössä on tärkeää, että mahdollisimman moni näkökulma ja idea otetaan huomioon. Lisäksi eri tahoilla voi olla hyvinkin erilaiset mahdollisuudet vaikuttaa kuntalaisiin. Yhteistyöllä pyritään siis myös siihen, että tavoitetaan mahdollisimman monen kuntalaisen huomio.

Yhteistyön suurin merkitys on siinä, että hyvässä ja toimivassa yhteistyössä erilainen osaaminen kohtaa ja lopputuloksena syntyy tulos, jota mikään yksittäinen toimija ei olisi yksinään pystynyt saamaan aikaan. Tämä edellyttää, että kaikkien yhteistyöhön osallistuvien osaamista kunnioitetaan ja arvostetaan.

Toimenpiteet turvallisuusyhteistyön parantamiseksi:

- Koolle kutsuminen / muu yhteydenotto.
 - o kerrotaan mistä on kyse, miksi yhteistyö on tärkeää, mitä sillä tavoitellaan sekä pyritään herättämään laajaa keskustelua → luodaan yhdessä toimivat puitteet yhteistyölle.
- Parannetaan yhteistyötä kunnan alueella toimivien yritysten, järjestöjen ja yhdistysten kanssa (MLL, seurakunta, urheiluseurat, 4H, kyläyhdistykset, yritykset yms.)
- Luodaan yhdessä toimiva kokonaisuus yhteistyön ylläpitämiseksi
- Otetaan eri järjestöjä, yhteisöjä ym. mukaan turvallisuustyöhön

Vastuut: Turvallisuussuunnittelutyöryhmä

Tarkoituksena on luoda vankka luottamus ja kunnioitus eri tahojen välille, jotta turvallisuustyö sujuisi mahdollisimman luontevasti ja kaikkien yhteisen edun mukaisesti. Toimiva yhteistyö edellyttää säännöllisyyttä, pysyvyyttä ja yhteisiä toimintamalleja, jotka ovat kaikkien työhön osallistuvien tiedossa. Lisäksi yhteistyön muuttaminen käytännön toiminnaksi edellyttää, että se liittyy eri toimijoiden strategiseen johtamiseen ja ohjaamiseen sekä toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Yhteistyön merkitys turvallisuustyössä korostuu myös turhien päällekkäisyyksien poistamisessa. Monet teemat linkittyvät toisiinsa tavalla tai toisella. Näin ollen on tärkeää tiedottaa ja olla yhteydessä muihin toimijoihin. Turhaa päällekkäisyyttä tulee välttää ja se on helppoa silloin, kun tiedottaminen ja yhteistyö ovat avointa.

2. LIIKENNETURVALLISUUS

Liikenneturvallisuustyö on jo hyvällä alulla, sillä Tyrnävän kunnassa on laadittu liikenneturvallisuustyön koulutus-, valistus-, ja tiedotussuunnitelma (KVT-suunnitelma). KVT – suunnitelman laatimiseen on kuulunut myös liikenneturvallisuuden kartoitus. KVT - suunnitelma on valmis ja se on julkistettu. Toimenpiteet suunnitelman toimeenpanemiselle aloitetaan vuonna 2009.

Toimenpiteet liikenneturvallisuuden parantamiseksi:

- KVT-suunnitelma toteutetaan käytännössä!
- Pyritään parantamaan ja ylläpitämään eri tahojen välistä yhteistyötä
- Korostetaan tavallisen ihmisen vaikutusta liikenneturvallisuuteen valistamalla ja neuvomalla kuntalaisia vauvasta vaariin.
- Liikenneturva – päivä? Heijastin – kampanja? yms.
- Poliisin näkyvyyden lisääminen (poliisin resurssit?)
- Nopeusrajoitusten tarkistus Tyrnävän kunnan alueen tieosuuksilla

Vastuut: Liikenneturvallisuustyöryhmä

3. PERHE- JA LÄHISUHDEVÄKIVALTA

Tyrnävän kunnassa on laadittu perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimenpideohjelma. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan vastainen työ on käynnistynyt perehdyttämällä eri laitosten (esim. koulujen) työntekijöitä ohjelmaan. Ohjelman perehdyttämistä ja toteuttamista käytännössä jatketaan.

Toimenpiteet perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi:

- Perhe – ja lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimenpideohjelman toteuttaminen käytännössä
- Perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin tunnistamisessa ja auttamisessa mukana olevien osaamista kehitetään; toimenpideohjelman järjestelmällinen ja käytännön läheinen kouluttaminen ja muu osaamisen kehittäminen
- Varmistetaan, että perhe- ja läheisväkivaltaan liittyvää tietoa on riittävästi saatavilla kuntalaisille ja eri toimijoille
- Yhteistyön parantaminen eri tahojen välillä etenkin sen vuoksi, että uhri saa asianmukaista ja oikea-aikaista apua.

Vastuut: Sosiaalitoimi

4. ARJEN TURVALLISUUS; VÄKIVALTA, KIUSAAMINEN, SYRJÄYTYMINEN, ONNETTOMUUDET JA TAPATURMAT

Kaikki vaikuttavat itse omalla toiminnallaan ja valinnoillaan omaan ja lähiympäristönsä turvallisuuteen. Toiminnan ja valintojen pohjaksi täytyy olla tarjolla riittävästi tieto riskeistä ja niiden poistamisesta

4.1 Väkivallan ehkäisy

Keskeisiä tavoitteita ovat väkivallan uhrin tunnistaminen entistä paremmin, palvelujen kattavampi saatavuus sekä väkivallan uhrin tunnistamisessa ja auttamisessa olevien osaamisen kehittäminen. On tärkeää, että väkivaltaan puututaan ennakoivasti ja että uhri saa asianmukaista ja oikea-aikaista apua.

Toimenpiteet väkivallan ehkäisemiseksi:

- Perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimenpideohjelma toteuttamista käytännössä jatketaan; soveltaminen muuhunkin väkivaltaan
- Helpotetaan avun saamista; laaja tiedottaminen avun antajista
- Lasten ja nuorten valistaminen ja puuttuminen kiusaamiseen
- Eri tahojen välisen yhteistyön parantaminen uhrin tunnistamiseksi ja auttamiseksi sekä väkivaltaisen henkilön auttamiseksi

4.2 Koulukiusaaminen ja siihen puuttuminen

Koulukiusaaminen on vakava asia. On tärkeää, että jokainen koulukiusattu saa apua ongelmaansa ja voi luottaa siihen, että kiusaamisen ei anneta jatkua. Kiusatun lisäksi täytyy myös muistaa kiusaajan tilanne ja selvittää perimmäiset syyt kiusaamiselle.

Toimenpiteet koulukiusaamisen ehkäisemiselle ja siihen puuttumiselle:

- Tehdään selkeät ohjeet koulukiusaamiseen puuttumisella ja ennen kaikkea toteutetaan niitä käytännössä.

- Vanhempien ja koulujen välinen yhteistyö – myös toiminnan suunnittelussa
- Kiusaamisen syiden selvittäminen
- Huomioidaan kiusattu sekä kiusaaja
- Avun hakemisen helpottaminen; vähennetään juorukellon leiman saamisen mahdollisuutta (esim. koko luokalle järjestettävä kirjallinen, nimetön kysely)
- Kiusaamisesta puhuminen, oppilaiden ”herättäminen”, oppilaat mukaan kiusaamisen ehkäisytyöhön; mahdollisuus vaikuttaa
- Eri tahojen välisen yhteistyön parantaminen

4.3 Syrjäytymisen ehkäisy

Syrjäytymisen ennalta ehkäisy ja syrjäytymiskierteen katkaisu edellyttää usean eri toimijan yhtäaikaista toimia ja varhaista puuttumista. Tärkeitä toimintoja syrjäytymisen ehkäisyn kannalta ovat ehkäisevä sosiaalityö, varhainen puuttuminen lasten ja nuorten ongelmiin sekä terveyspalveluiden ja päihdepalveluiden saatavuus. Lisäksi syrjäytymisen ehkäisyssä on tärkeä tukea ja luoda yhteisöllisyyttä, harrastusmahdollisuuksia ja mahdollisuuksia tulla yhteisöjen jäseniksi.

Toimenpiteet syrjäytymisen ehkäisemiseksi:

- Yhteistyön parantaminen eri tahojen välillä
- Harrastusmahdollisuuksien ja -toiminnan luominen – mahdollisuus tutustua erilaisiin harrastuksiin
- Yhteisöjen ja järjestöjen tukeminen ja kannustaminen
- Eri palveluiden saatavuudesta tiedottaminen laajasti → tavoitetaan jokainen kuntalainen
- Avun saamisen parantaminen ja syrjäytyneiden kanssa työskentelevien osaamisen kehittäminen
- oppilashuollon ja opinto-ohjauksen kehittäminen
- Syrjäytymisvaarassa olevien tukeminen

4.4 Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisy

Turvallisuustyön tavoitteena on ehkäistä tapaturmia ja vähentää niiden määrää lisäämällä yleistä turvallisuutta. Tavoitteena on kodin, vapaa-ajan ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen

Osa tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyä ovat kiinteistöjen turvallisuus, pelastussuunnittelu, varautuminen ja asumisen turvallisuus, yleisten paikkojen turvallisuus sekä liikenneympäristön turvallisuus. Yleisturvallisuutta voidaan parantaa vain kaikkien yhteistyöllä ja yhteisellä välittämisellä.

Toimenpiteet tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi:

- Liikenneturvallisuuden parantaminen; KVT – suunnitelman toimeenpano (Liikenneturvallisuuden koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelma)
- Pelastussuunnittelun ajantasaistaminen ja toiminnan toteutuminen käytännössä
- Kuntalaisten turvallisuustietoisuuden ja kiinnostuksen lisääminen
- Kaikenlaisen turvallisuustiedon löytämisen helpottaminen
- Erilaiset kampanjat ja teemat; liikenneturvallisuus, 112 – päivä, pimeällä liikkuminen / heijastin jne. (järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa)
- Eri tahojen välisen yhteistyön parantaminen, jotta turvallisuus ja turvallisuustyö saavuttaisivat mahdollisimman monen kuntalaisen.
- Poliisin näkyvyyden lisääminen
- Pienet ja selkeät ”muistutukset” / infojutut paikallisissa lehdissä! (esim. muistutetaan heijastimesta pimeinä aikoina, muistutetaan palovaroittimen testauksesta ym.)

TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN SEURANTA

Turvallisuustyön tuloksia tulee seurata ja arvioida. Seuranta on säännöllistä ja turvallisuustyön etenemisestä raportoidaan kaikille työhön osallistuville. Näin voidaan arvioida, onko yhteistyö tuloksellista, kohdistuuko työ oikeisiin kohteisiin ja tekevätkö eri osa puolet kokonaisuuden kannalta olennaista työtä.

Turvallisuustyön toimeenpanon varmistamiseksi turvallisuussuunnittelutyöryhmä, yhteistyöryhmät sekä kunnanvaltuusto kokoontuvat säännöllisesti seuraamaan toimeenpanon etenemistä ja tuloksia. Säännöllisellä ja avoimella arvioinnilla ja raportoinnilla voidaan poistaa yhteistyön esteitä ja varmistaa tuloksellinen toiminta. Tulokset ovat tärkeä motivaatiotekijä; sellaiseen työhön, joka tuottaa tuloksia, osallistutaan.

Turvallisuustyön etenemisestä, tuloksista ja toimeenpanosta raportoidaan säännöllisesti Tyrnävän kunnan verkkosivuilla ja paikallisissa lehdissä.

Seurantasuunnitelma:

- Turvallisuussuunnittelutyöryhmä kokoontuu säännöllisin väliajoin ja riittävän useasti toimenpiteiden etenemisen varmistamiseksi
- Yhteistyöryhmät kokoontuvat säännöllisesti ja riittävän usein toimenpiteiden toteutumisen vaatimin väliajoin
- Kunnanvaltuustossa käsitellään turvallisuustyötä ja sen etenemistä kaksi kertaa vuodessa tai tarpeen vaatiessa useammin
- Tyrnävän verkkosivuilla ja paikallisissa lehdissä ilmoitetaan turvallisuustyön etenemisestä aina silloin, kun turvallisuustyössä tapahtuu jotain merkittävää
- Yksiköiden pelastussuunnittelun ajantasaisuutta kontrolloidaan siten, että yksiköt toimittavat päivitetty pelastussuunnitelmansa osastopäälliköille aina helmikuun loppuun mennessä (Samalla päivitetty suunnitelma toimitetaan myös pelastuslaitokselle!)

Tarkemmat aikataulut toimenpiteiden toteuttamiselle ja seurannalle sovitaan turvallisuustyön tekijöiden kesken (yhteistyöryhmissä), kun suunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa ja toimenpiteiden toteuttaminen voi alkaa.

TYRNÄVÄN KUNNAN TURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2009 – 2012 (taulukko)

ASIA	TAVOITTEET	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT/SIDOSRYHMÄT	MUUTA HUOMIOITAVAA
1. TURVALLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN	<p>Turvallisuustyö ja -suunnittelu saadaan toimimaan ja osaksi päivittäisiä toimintoja</p> <p>Laaditaan toimiva järjestelmä turvallisuustyön tekemiselle</p>	<p>Toimitaan turvallisuussuunnitelman ja toimenpidesuunnitelman mukaisesti</p> <p>Työn edistymisen seuranta; säännöllistä ja jatkuvaa</p>	2009 - 2012	Kunnanvaltuusto Turvallisuussuunnittelu-työryhmä	Turvallisuuskulttuuri!
- Turvallisuusosaamisen parantaminen	Turvallisuusosaaminen ja kiinnostus paranevat esimiestasolla sekä turvallisuustyöhön osallistuvien parissa	<p>Turvallisuustyöhön osallistuvien ja esimiesten koulutus</p> <p>Turvallisuusseminaari</p> <p>Tarvittavan koulutuksen kartoitus (esim. turvallisuuspäällikön kurssi, väestönsuojan hoitajan kurssi jne.)</p>	<p>2009 (esimiesten turvallisuusosaaminen!)</p> <p>Jatkuvaa</p>	Turvallisuussuunnittelu-työryhmä	
- Valmiussuunnittelu ja pelastussuunnittelu	<p>Kunnan valmiussuunnitelman päivittäminen ajan tasalle</p> <p>Kunnan alueen pelastussuunnitelmat ovat ajantasalla ja koulutettu asianosaisille</p> <p>Turvallisuuskulttuuri!</p>	<p>Valmiussuunnittelu: Poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään vuosittain helmikuun loppuun mennessä.</p> <p>Vaaditaan pelastussuunnitelmia; annetaan aikataulut ja ohjeet;</p> <p>Pelastussuunnitelmien laatimiseen annetaan tarvittavaa apua ja</p>	<p>2009; (Kaikkiin kohteisiin laaditaan toimivat pelastussuunnitelmat)</p> <p>Jatkuvaa</p>	<p>Valmiussuunnittelu: Kunnanjohtaja (yleinen osa) toimialajohtajat (toimialakohtaiset suunnitelmat)</p> <p>Turvallisuussuunnittelu-työryhmä Pelastuslaitos</p>	<p>Valmiussuunnittelu: Kunnanjohtaja vastaa valmiussuunnitelman ylläpidosta ja kehittämisestä apunaan kunnan johtokeskuksen johtoryhmä</p> <p>Huomioidaan kiinteistökohtaisesti pelastussuunnitteluun liittyvät muutkin asiat! Esimerkiksi tietoturvallisuus, tarvittava koulutus, turvallisuuskulttuuri!</p>

		<p>neuvontaa</p> <p>Pelastussuunnitelmien päivitettyt versiot kerätään vuosittain tiettyyn päivämäärään mennessä kuntaan.</p> <p>Käydään kiinteistökohtaisesti läpi turvallisuusasiat; puutteet → korjataan!</p>			
<p>- Turvallisuusyhteistyön parantaminen</p>	<p>Kehitetään toimiva yhteistyöjärjestelmä kunnan alueella toimivien järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten välille</p> <p>Kuntalaisten kiinnostuksen lisääminen; osallistuminen turvallisuustyöhön</p>	<p>Otetaan yhteyttä paikallisiin järjestöihin, yhteisöihin ja yrityksiin; kehitetään yhdessä toimiva yhteistyöverkosto</p> <p>Koollekutsuminen</p> <p>Tiedotetaan kuntalaisia turvallisuustyöstä ja annetaan mahdollisuus osallistua siihen</p>	<p>2009; yhteydenotto/koolle kutsuminen</p> <p>Jatkuvaa</p>	<p>Turvallisuussuunnittelu-työryhmä</p>	<p>Yhteistyön kehittäminen joidenkin tahojen kanssa etenee luonnollisesti turvallisuuden painopistealueiden kautta.</p>

ASIA	TAVOITTEET	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT/SIDOSRYHMÄT	MUUTA HUOMIOITAVAA
2. LIIKENNETURVALLISUUS	<p>Liikenneturvallisuuden ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen</p> <p>Nopeusrajoituksia noudatetaan entistä paremmin</p>	<p>Liikenneturvallisuustyöryhmän laatiman koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman toteutus käytännössä</p> <p>Valistustyö kaikenikäisille</p> <p>Liikenneturvatiedon levittäminen</p> <p>Yhteistyö viranomaisten kanssa (Poliisi; liikennevalvonta)</p> <p>Rakenteelliset ratkaisut (turvallisuuden huomioiminen liikenne- ja rakentamisvaiheessa)</p> <p>Tarvittavan koulutuksen kartoitus esim. teknisellä puolella</p> <p>Nopeusrajoitusten tarkistus Tyrnävän kunnan alueen tieosuuksilla</p>	<p>Jatkuvaa</p> <p>Teema vuodelle: ?</p>	<p>Vetovastuu: Liikenneturvallisuustyöryhmä</p> <p>Muut: Sivistystoimi, koulut, vanhustyö,</p>	<p>Yhteistyö liikenneturvan, tiehallinnon ja poliisin kanssa</p>

ASIA	TAVOITTEET	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT/SIDOSRYHMÄT	MUUTA HUOMIOITAVAA
3. PERHE- JA LÄHISUHDEVÄKIVALTA	<p>Uhrin tunnistamisen parantaminen</p> <p>Oikea-aikaisen avun saannin varmistaminen</p> <p>Avun saannin parantaminen</p> <p>Tiedottamisen parantaminen</p> <p>Yhteistyön parantaminen eri tahojen välillä</p>	<p>Perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimenpideohjelman toteutus käytännössä</p> <p>Aiheen parissa työskentelevien osaamisen kehittäminen ja parantaminen; käytännön koulutus</p> <p>Levitetään tietoa: mistä apua saa; Tietoisuuden lisääminen kuntalaisten keskuudessa</p>	<p>Jatkuvaa</p> <p>Teema vuodelle: ?</p>	<p>Vetovastuu: sosiaalitoimi</p>	

ASIA	TAVOITEET	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT/SIDOSRYHMÄT	MUUTA HUOMIOITAVAA
4. ARJEN TURVALLISUUS	<p>Jokaisen kuntalaisen turvallisuuden parantaminen</p> <p>Huomioidaan kaikki ikäluokat</p> <p>Kuntalaiset saadaan kiinnostumaan omasta ja lähiympäristön turvallisuudesta</p>	<p>Turvallisuustiedon levittäminen ja valistus</p> <p>Erilaiset kampanjat ja teemat</p> <p>Parannetaan osallistumismahdollisuuksia</p>	Jatkuvaa		Yhteistyö eri järjestöjen ja yhdistysten kanssa on tärkeää!
- Väkivallan ehkäisy	<p>Väkivalta vähenee</p> <p>Väkivallan uhrin saavat tarvitsemaansa apua</p>	<p>Valistustyö</p> <p>Tiedottaminen avun saamisen mahdollisuuksista</p>			Yhteys perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan!
- Koulukiusaaminen ja siihen puuttuminen	<p>Koulukiusaaminen vähenee/loppuu</p> <p>Koulukiusatut ja kiusaajat saavat apua tilanteeseen</p>	<p>Laaditaan selvät ohjeet koulukiusaamiseen puuttumiselle ja toteutetaan niitä käytännössä.</p> <p>Otetaan oppilaat mukaan ehkäisevään työhön</p>			
- Onnettomuuksien ja tapaturmien ehkäisy	<p>Onnettomuuksien ja tapaturmien määrä mahdollisimman alas</p>	<p>Erilaiset kampanjat ja teemat (heijastin, liikenneturva, 112 jne.)</p> <p>Koulujen ja oppilaiden osallistumista erilaisiin kampanjoihin ym. tuetaan (esim. nou hätä)</p> <p>Kodin ja vapaa-ajan turvallisuus; kaikenikäisten valistus</p>			Yhteys liikenneturvallisuuteen!

<p>- Syrjäytymisen ehkäisy</p>	<p>Syrjäytyminen vähenee</p> <p>Jo syrjäytyneet ja syrjäytymisen vaarassa olevat saavat apua</p>	<p>Harrastustoiminnan mahdollistaminen kaikille</p> <p>Mahdollistetaan erilaisten harrastusten kokeileminen (esim. koulujen liikuntatunneilla tutustutaan erilaisiin lajeihin)</p> <p>Kerho-/kahvilatoiminta tms. kaikenikäisille</p> <p>Syrjäseuduilla asuvat? Kuljetus mahd.?</p>			